

Regulamin prac terenowych Instytutu Paleobiologii PAN

1. Instytut Paleobiologii PAN (dalej: **Instytut**) organizuje lub współorganizuje prace terenowe (wykopaliskowe) zgodnie ze swoją [misją](#).
2. Głównym celem prac terenowych jest pozyskanie materiałów ze stanowisk paleontologicznych do badań naukowych oraz, podrzędnie, do celów wystawienniczych i dydaktycznych.
3. Prowadzonymi pracami kieruje osoba oddelegowana przez Instytut lub jednostkę naukową współorganizującą prace i działająca w porozumieniu z Dyrektorem Instytutu (dalej: **Prowadzący**).
4. Prace terenowe obejmują indywidualne lub grupowe wyjazdy terenowe pracowników i/lub współpracowników oraz zorganizowane formy poszukiwań skamieniałości z udziałem studentów i amatorów-entuzjastów paleontologii w postaci Studenckiego Obozu Poszukiwawczego (SOP) oraz Obozu Poszukiwawczego Klubu Młodego Paleontologa (OPKMP).
5. Pod pojęciem współpracowników rozumie się jednostki naukowe inne niż Instytut, a w uzasadnionych przypadkach także amatorów-entuzjastów paleontologii.
6. Warunki współpracy są każdorazowo określone w porozumieniu między Prowadzącym a współpracującymi podmiotami.
7. W sytuacjach tego wymagających, prace terenowe odbywają się w porozumieniu z właścicielem lub dysponentem terenu, na którym znajduje się dane stanowisko paleontologiczne; w uzasadnionych przypadkach konieczne jest uzyskanie przez Prowadzącego pisemnego zezwolenia na prowadzenie prac.
8. Rekrutacja do SOP odbywa się w formie ogłoszenia na stronie internetowej Instytutu, które zawiera orientacyjne informacje dotyczące warunków prac wykopaliskowych i wymagań stawianych ich uczestnikom.
9. Zasady organizacji prac SOP oraz OPKMP zawierają *Regulamin Studenckiego Obozu Poszukiwawczego (ZAŁ. 1)* oraz *Regulamin Obozu Poszukiwawczego Klubu Młodego Paleontologa (ZAŁ. 2)*.
10. Warunkiem przyjęcia na SOP oraz OPKMP jest: (i) akceptacja kandydatury przez organizatora wykopalisk; (ii) akceptacja i podpisanie przez uczestnika stosownego regulaminu; (iii) w przypadku osób nieletnich podpisanie przez Rodzica lub innego opiekuna prawnego w/w regulaminu oraz zgody na udział tejże osoby w wykopaliskach. Udział osób nieletnich w obozach poszukiwawczych odbywa się wyłącznie pod opieką pełnoletniego opiekuna.
11. Uczestnicy prac terenowych stosują się do ogólnych zasad BHP zawartych w aktualnych rozporządzeniach Ministerstwa właściwego do spraw BHP, szczegółowych zasad które przedstawia *Regulamin dot. bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia prac terenowych (ZAŁ. 3)*, a także do przepisów BHP obowiązujących na terenie prowadzonych prac.
12. Przed przystąpieniem do prac terenowych Prowadzący zapewnia szkolenie BHP dla wszystkich uczestników.
13. Prowadzący zobowiązany jest do powiadomienia przewidzianych prawem organów i służb oraz Dyrektora Instytutu o nadzwyczajnych wydarzeniach lub wypadkach podczas prac terenowych.

14. Prace terenowe prowadzone są z najwyższą starannością, a ich dokumentacja (w szczególności uwzględniająca kontekst geologiczny znalezisk paleontologicznych: fotografie i szkice profili, szkice sytuacyjne znalezisk itp.) odbywa się pod nadzorem Prowadzącego zgodnie z metodyką specyficzną dla każdego rodzaju prac oraz stosownie do warunków panujących na danych stanowisku.
15. Konieczne jest, aby w uzasadnionych przypadkach zebrane okazy (zwłaszcza: szkielety kręgowców oraz inne materiały, np. duże serie próbek litologicznych, które przed opracowaniem będą przechowywane w magazynach ogólnodostępnych Instytutu) otrzymywały robocze numery wg uzgodnionego z Działem Zbiorów schematu.
16. Jeśli prace terenowe są finansowane w całości ze środków statutowych Instytutu lub prowadzonego w Instytucie grantu, zasadnicza część zebranych podczas prac terenowych skamieniałości o wartości naukowej powinna być docelowo skatalogowana i wraz z odpowiednią dokumentacją włączona do kolekcji [Działu Zbiorów i Dokumentacji](#); nie dotyczy to okazów o pomijalnej wartości naukowej.
17. W pozostałych przypadkach dysponowanie materiałami odbywa się na warunkach porozumienia, o którym jest mowa w pkt. 6.
18. O ile pozwala na to charakter materiału, zaleca się ze względów bezpieczeństwa złożenie reprezentatywnej części badanego materiału (w szczególności: paratypów nowych gatunków) w kolekcjach przechowywanych w innym miejscu niż zasadnicza część danych zbiorów.
19. Prowadzący zakrojone na większą skalę prace terenowe uzgadniają z Menadżerem Działu Zbiorów Instytutu sposób przekazania oraz przechowywania pozyskanych materiałów, a także przekazują mu dokumentację prac w uzgodnionym zakresie.

Załączniki do Regulaminu prac terenowych Instytutu Paleobiologii PAN:

- Załącznik 1 – Regulamin Studenckiego Obozu Poszukiwawczego,
- Załącznik 2 – Regulamin Obozu Poszukiwawczego Klubu Młodego Paleontologa,
- Załącznik 3 - Regulamin dot. bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia prac terenowych.

Warszawa, 1 września 2025 r.

Dyrektor Instytutu Paleobiologii PAN
Prof. dr hab. Jarosław Stolarski

Załącznik nr 1

Regulamin Studenckiego Obozu Poszukiwawczego

1. Studencki Obóz Poszukiwawczy (dalej: Obóz) jest formą poszukiwań oraz wykopalisk paleontologicznych prowadzonych przez Instytut Paleobiologii PAN i współpracujące jednostki (dalej: Organizator).
2. Nadzór organizacyjny i merytoryczny nad Obozem sprawuje osoba oddelegowana przez Organizatora (dalej: Prowadzący).
3. Obóz przeznaczony jest głównie dla studentów jednak mogą w nim uczestniczyć także entuzjaści paleontologii (dalej: Uczestnicy); w wyjątkowych sytuacjach w wykopaliskach mogą uczestniczyć niepełnoletni, jednak wyłącznie w porozumieniu z Prowadzącym oraz pod opieką uprawnionej osoby (Rodzic, Opiekun prawny).
4. Uczestnicy nie wnoszą opłat za udział w pracach wykopaliskowych, ani nie otrzymują za nie wynagrodzenia.
5. Uczestnicy zapoznają się z zawartą w ogłoszeniu rekrutacyjnym informacją na temat warunków prac wykopaliskowych oraz zakwaterowania i na tej podstawie podejmują decyzję o uczestnictwie w Obozie.
6. Zgłoszenie uczestnictwa odbywa się drogą elektroniczną na adres wskazany w ogłoszeniu. Prowadzący zastrzega sobie prawo wyboru zgłoszeń oraz terminu uczestnictwa kandydata.
7. Kandydaci na Uczestników zobowiązani są do poinformowania w zgłoszeniu o chorobach przewlekłych (np. alergiach), a także wymaganiach odnośnie diety. W tygodniu poprzedzającym rozpoczęcie Obozu, a także podczas wykopalisk, Uczestnicy zobowiązani są do poinformowania Prowadzącego o objawach infekcji lub innych problemach zdrowotnych i dostosowania się do jego zaleceń.
8. Uczestnicy zobowiązani są do uczestnictwa w szkoleniu BHP prowadzonym przez Prowadzącego, a także do stosowania się do przepisów BHP obowiązujących na terenie, na którym prowadzone są prace.
9. Uczestnicy zobowiązani są do posiadania Ubezpieczenia od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków na czas trwania Obozu.
10. Organizator nie odpowiada za skutki wypadków wynikających z nieprzestrzegania niniejszego regulaminu, a także za skutki działań podjętych w czasie wolnym.
11. Uczestnicy prowadzą prace tylko pod nadzorem i zgodnie z poleceniami Prowadzącego, tylko w miejscu przez niego wskazanym.
12. Uczestnicy prowadzą poszukiwania skamieniałości przez przynajmniej 6 godzin dziennie, przez wszystkie dni trwania Obozu oprócz niedziel i innych dni ustawowo wolnych od pracy, o ile pozwalają na to warunki atmosferyczne.
13. Wszystkie wydobyte skamieniałości są własnością Organizatora. Uczestnicy mogą zachować tylko skamieniałości o pomijalnej wartości naukowej wyłącznie po otrzymaniu każdorazowej zgody Prowadzącego.
14. Uczestnicy zobowiązani są do przestrzegania poleceń Prowadzącego w zakresie organizacji prac, utrzymania miejsca zakwaterowania, uczestniczenia w dyżurach zgodnie z grafiką, przestrzegania zasad BHP i ochrony przeciwpożarowej, oraz do etycznego zachowania w stosunku do innych Uczestników, a także lokalnej społeczności.
15. Uczestnicy zgadzają się na publikowanie fotografii z ich wizerunkiem, wykonanych w trakcie trwania Obozu i wykorzystanie ich w materiałach promocyjnych Organizatora.
16. Podpisując niniejszy regulamin Uczestnicy deklarują zgodę na przestrzeganie jego postanowień. Złamanie regulaminu jest podstawą do wydalenia uczestnika z Obozu oraz wykluczenia z przyszłych rekrutacji.

Podpisy uczestników potwierdzające zgodę na przestrzeganie postanowień zawartych w Regulaminie prac terenowych Instytutu Paleobiologii PAN, Załączniku 1 – Regulamin Studenckiego Obozu Poszukiwawczego oraz Załączniku 3 - Regulamin dot. bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia prac terenowych:

.....

.....

.....

Data:

Załącznik nr 2

Regulamin Obozu Poszukiwawczego Klubu Młodego Paleontologa

Zasady ogólne

1. Obóz Poszukiwawczy (dalej: Obóz) odbywa się w ramach działalności popularyzatorskiej realizowanej przez Instytut Paleobiologii PAN i współpracujące jednostki naukowe (dalej: Organizator).
2. Celem Obozu jest zaznajomienie członków Klubu Młodego Paleontologa z metodami prac wykopaliskowych i pozyskanie skamieniałości.
3. Nadzór organizacyjny i merytoryczny nad Obozem sprawuje osoba prowadząca wykopaliska (dalej: Prowadzący), oddelegowana przez Organizatora.
4. Uczestnikami Obozu są członkowie Klubu Młodego Paleontologa wyłącznie pod opieką uprawnionej osoby dorosłej (Rodzic, Opiekun prawny), która też staje się uczestnikiem obozu.
5. Uczestnicy Obozu nie wnoszą opłat za udział w pracach wykopaliskowych, ani nie otrzymują za nie wynagrodzenia.

Warunki zdrowotne uczestnictwa

6. W czasie trwania wykopalisk, Uczestnicy zobowiązani są do poinformowania Prowadzącego o wystąpieniu objawów infekcji lub innych problemów zdrowotnych i dostosowania się do jego zaleceń.
7. Prowadzący zastrzega sobie prawo do odmowy uczestnictwa w Obozie gdy podejmie podejrzenie, że stan zdrowia Uczestnika może stanowić zagrożenie dla niego lub otoczenia.

Bezpieczeństwo i Higiena Pracy

8. Uczestnicy i Prowadzący Obóz stosują się do ogólnych zasad BHP zawartych w zarządzeniach Ministerstwa właściwego do spraw BHP, szczegółowych zasad zawartych w *Regulaminie dot. bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia prac terenowych*, a także konkretnych przepisów BHP obowiązujących na terenie prowadzonych wykopalisk, o ile takie istnieją.
9. Przed przystąpieniem do prac wykopaliskowych Prowadzący prowadzi szkolenie BHP dla wszystkich Uczestników.
10. Uczestnicy zobowiązani są do posiadania Ubezpieczenia od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków na czas trwania Obozu.
11. Organizator oraz Prowadzący nie odpowiadają za skutki wypadków wynikających z nieprzestrzegania pkt. 8 niniejszego regulaminu, a także za skutki wypadków i innych działań podjętych w czasie wolnym.

Zasady prowadzenia prac wykopaliskowych

12. Uczestnicy Obozu zobowiązani są prowadzić prace poszukiwawcze tylko pod nadzorem i zgodnie z poleceniami Prowadzącego, w miejscu przez niego wskazanym.
13. Wszystkie skamieniałości pozyskane w czasie wykopalisk są własnością Organizatora.
14. Skamieniałości pozyskane w trakcie wykopalisk nie mogą być przedmiotem handlu.
15. Uczestnicy Obozu mogą zachować na pamiątkę lub w celach popularyzacyjnych skamieniałości o znikomej wartości naukowej wyłącznie po otrzymaniu każdorazowej zgody Prowadzącego.

Ustalenia końcowe

16. Uczestnicy Obozu zobowiązani są do przestrzegania poleceń Prowadzącego w zakresie prowadzenia prac wykopaliskowych, organizacji pracy
17. Uczestnicy Obozu zgadzają się na publikowanie fotografii z ich wizerunkiem, wykonanych w trakcie trwania obozu i wykorzystanie ich w materiałach promocyjnych Organizatora
18. Podpisując niniejszy regulamin Uczestnicy deklarują zgodę na przestrzeganie jego postanowień.

Podpisy uczestników potwierdzające zgodę na przestrzeganie postanowień zawartych w Regulaminie prac terenowych Instytutu Paleobiologii PAN, Załączniku 2 – Regulamin Obozu Poszukiwawczego oraz Załączniku 3 - Regulamin dot. bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia prac terenowych:

.....

.....

.....

Data:

Załącznik nr 3

Regulamin dot. bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia prac terenowych

Podstawy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy.
- 2) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
- 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów.
- 5) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym.

ZASADY OGÓLNE

1. Prace terenowe może wykonywać osoba, która:
 - nie posiada udokumentowanych medycznie przeciwwskazań do wykonywania tego typu pracy (obowiązkiem uczestnika jest poinformowanie Prowadzącego prace terenowe (dalej **Prowadzącego**) o istnieniu takich przeciwwskazań medycznych,
 - odbyła szkolenie wstępne ogólne i instruktaż stanowiskowy w zakresie BHP. Instruktaż ten powinien być udokumentowany.
2. Prowadzący odpowiada za bezpieczeństwo osób przebywających na terenie objętym pracami oraz za ich przeszkolenie w zakresie BHP.
3. Prowadzący powinien posiadać aktualne szkolenie BHP (organizowane przez Administrację Instytutu) dla osób kierujących pracownikami.
4. Prowadzący zobowiązany jest do zapewnienia sprawnie działającego systemu udzielania pierwszej pomocy, a także materiałów i sprzętu niezbędnego do jej udzielania.
5. Prowadzący zapewnia osobom wykonującym prace terenowe wodę do picia i celów higieniczno-sanitarnych w ilościach określonych w odpowiednich przepisach.
6. Do prac terenowych może przystąpić osoba ubrana w odzież i obuwie robocze, wyposażona w środki ochrony indywidualnej przewidziane do stosowania na danym stanowisku oraz w konkretnych warunkach terenowych, a także zapoznana z zasadami ich stosowania.
7. Stosowane środki ochrony indywidualnej powinny chronić w szczególności przed zagrożeniami fizycznymi, a także czynnikami biologicznymi.
8. Do podstawowych środków ochrony indywidualnej zalicza się m.in.: spodnie robocze, kombinezony ochronne, kurtki robocze, obuwie robocze, rękawice robocze i ochronne, kaski ochronne, okulary, gogle, osłony dróg oddechowych (półmaski, maski, filtry i pochłaniacze), a także kamizelki odbłaskowe.
9. Osoby wykonujące prace terenowe zobowiązane są do udziału w szkoleniu organizowanym przez właściciela terenu, na którym będą prowadzone prace badawcze oraz stosowania się do instrukcji, wskazań i zasad u niego obowiązujących.
10. Osoby wykonujące prace terenowe mają prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie Prowadzącego, w przypadku, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom i zasadom BHP i stwarzają bezpośrednie zagrożenie

dla zdrowia lub życia, bądź gdy wykonywana przez nich praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom.

WYKOPY BADAWCZE

11. Przy konstrukcji i utrzymaniu wykopów badawczych obowiązują przepisy związane z prowadzeniem prac budowlanych (patrz Podstawy Prawne), w określonych przypadkach zaleca się również stosowanie do wytycznych zawartych w dokumencie „Wytyczne do prowadzenia badań archeologicznych, Cz.2. Badania inwazyjne” opracowanych przez Narodowy Instytut Dziedzictwa, Warszawa 2019, rozdział 1f).
12. Wykop badawczy powinien być starannie oznakowany taśmami ostrzegawczymi oraz tablicami informacyjnymi; na czas zmroku i nocy wykop należy zabezpieczyć przed możliwością wpadnięcia do niego osób postronnych.
13. Każdorazowo przed rozpoczęciem prac w wykopie, a także po deszczu, mrozie lub po dłuższej przerwie w pracy należy sprawdzić stan skarp wykopu.
14. Prace wykopaliskowe powinny być prowadzone o ile to możliwe przy użyciu certyfikowanego sprzętu.
15. Transport ręczny należy wykonywać zgodnie z obowiązującymi zasadami i normami w tym zakresie.
16. W czasie wykonywania robót ziemnych nie można dopuszczać do tworzenia się nawisów gruntu oraz należy likwidować naruszenia struktury gruntu skarpy z zachowaniem bezpiecznego nachylenia w każdym punkcie skarpy.
17. Hałdy powinny być odsunięte od granic wykopu odpowiednio do spoistości gruntu, jednak ogólną zasadą określania właściwej ich odległości od krawędzi wykopu jest przyjęcie, że wynosi ona co najmniej tyle, ile jego głębokość.
18. W przypadku napływu wód gruntowych do wykopu wodę należy wypompowywać, za wyjątkiem sytuacji, która doprowadziłaby do naruszenia stabilności profili wykopu i sąsiadujących z nim budynków czy konstrukcji. Należy zadbać również o zabezpieczenie odpływu wody wokół wykopów, aby nie nastąpiło zarwanie profili.
19. Wykorzystywana do prac koparka w czasie pracy powinna być ustawiona w odległości od wykopu co najmniej 0,6 m poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu, a wokół niej należy wyznaczyć strefę niebezpieczną i odpowiednio ją oznakować.
20. W przypadku odkrycia w czasie prac nieznanej linii energetycznej, niewypału lub innego nieznanego przedmiotu, należy przerwać prace i niezwłocznie powiadomić o tym Prowadzącego, a miejsce potencjalnie niebezpieczne ogrodzić i oznakować napisami ostrzegawczymi.
21. Wzdłuż krawędzi wykopu należy pozostawić wolny pas terenu o szerokości min. 0,6 m.
22. Ruch środków transportu obok wykopów może odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.
23. Pojemniki do transportu urobku powinny być załadowane poniżej górnej ich krawędzi.
24. Prace szczególnie niebezpieczne należy prowadzić w wykopach badawczych w minimum dwuosobowej obsadzie. Ponadto, należy zapewnić środki techniczno-organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo na stanowiskach pracy oraz skuteczną asekurację i ewakuację w przypadku wystąpienia takiej potrzeby.
25. Wszelkie oznaczenia i zabezpieczenia wykopu badawczego powinny zostać udokumentowane fotograficznie przez Prowadzącego prace terenowe przed czasowym opuszczeniem terenu prac wykopaliskowych.
26. Po zakończeniu prac, obszar wykopu badawczego powinien zostać przywrócony do stanu wyjściowego w porozumieniu z właścicielem terenu, na którym są prowadzone prace wykopaliskowe.

ZABRANIA SIĘ

1. Przebywania pracowników w niezabezpieczonych wykopach.
2. Jednoczesnego prowadzenia innych robót w miejscu wykonywania prac terenowych.
3. Tworzenia nawisów, podkopywania bądź podcinania skarp.
4. Przebywania ludzi:
 - w zasięgu działania naczynia roboczego maszyny,
 - w wykopie podczas transportowania do niego materiałów,
 - pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju.
 - podchodzenia i przebywania pod pionowymi ścianami skalnymi w kamieniołomach.
 - podchodzenia i przebywania bezpośrednio nad pionowymi ścianami skalnymi.
 - rozbijania twardych skał dających ostre odpryski bez ochronnych gogli.
 - przebywania na terenie prac bez kamizelek odblaskowych.
5. Transportowania ludzi do wykopu lub z wykopu za pomocą naczynia roboczego maszyny.
6. Schodzenia do wykopu oraz wychodzenia z niego po rozporach lub innych elementach obudowy.
7. Używania elementów obudowy wykopu niezgodnie z jej przeznaczeniem.
8. Napełniania pojemników do transportu urobku powyżej ich górnej krawędzi lub równo z nią.
9. Używania maszyn roboczych na gruntach gliniastych podczas ulewnego deszczu.